

PARLAMENT DE CATALUNYA

Grup Parlamentari de Catalunya Sí que es Pot

PARLAMENT DE CATALUNYA
DE CATALUNYA
REGISTRE GENERAL
15 JUL 2016
ENTREGADA Nº 33261
PL. 15 JUL 2016

Ref.: 260JCC15071600001

260-0000X/M

A LA MESA DE LA COMISSIÓ D'ESTUDI DEL PROCÉS CONSTITUENT

Josep Lluís Franco Rabell, president, Joan Coscubiela Conesa, portaveu, Albano Dante Fachin Pozzi, portaveu adjunt del Grup Parlamentari de Catalunya Sí que es Pot, d'acord amb el que estableix l'article 65 del Reglament del Parlament, presenten la proposta de conclusions següent, subsegüent al treball efectuat per la Comissió d'Estudi del Procés Constituent.

PROPOSTA DE CONCLUSIONS DE LA COMISSIÓ D'ESTUDI DEL PROCÉS CONSTITUENT

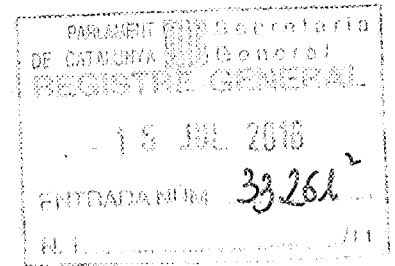
ELEMENTS PREVIS.

A diferència d'altres comissions legislatives o d'estudi, la constitució de la Comissió de Procés Constituent no va ser pacífica ni pel que fa a la seva existència ni tampoc en relació al seu abast i continguts.

Aquesta manca d'acord es va veure reflectida en l'oposició a la seva constitució manifestada per diferents grups parlamentaris en el Ple del 20 de gener del 2016 i posteriorment en la seva negativa a participar en els treballs de la Comissió.

Cal recordar que la proposta inicial, presentada per la CUP i recolzada per JxSí, va ser la creació d'una Comissió Legislativa amb l'objectiu de dotar de contingut i aplicar la resolució del 9 de novembre del 2015 i, més en concret, per la concreció de les anomenades Lleis de desconexió. En aquest sentit podríem dir que la Comissió va ser concebuda pels seus proposants com un instrument de ratificació d'una decisió que ja estava prèviament adoptada.

Com es desprèn del debat en el Ple del 20 de gener del 2016 i de la posició expressada, CSQEP va manifestar la nostra voluntat de participar en el debat del Procés Constituent, en la mesura que és una proposta que forma part del nostre compromís electoral davant de la ciutadania. Al mateix temps que

expressàvem la nostra idea, el nostre model de Procés Constituent que no coincideix en alguns aspectes importants amb el que tenen altres grups parlamentaris.

Per JxSí i la CUP, la Comissió d'estudi del procés constituent ja preconfigurava les conclusions, en la mesura que es tractava d'una Comissió al servei d'un objectiu predeterminat, la declaració d'independència de Catalunya. No en va la varen presentar como la Comissió del Procés Constituent per a la independència. Sense acceptar que del debat en la Comissió pogués arribar-se a d'altres possibles resultats del Procés Constituent pel que fa a l'estructura de l'estat - reforma federal o confederal de l'estat- ni tampoc en relació al model de societat que hauria de formar part del debat del procés constituent.

A la vista de l'evolució posterior de la Comissió i del seu abrupte final, avui podem afirmar que aquesta concepció instrumental de la Comissió de Procés Constituent al servei d'unes conclusions prèviament existents i establertes fora del marc parlamentari ha marcat i molt el treball de la Comissió des de el primer moment. I han limitat el seu abast i sobre tot la seva utilitat.

L'enfoc de Catalunya sí que es pot sobre la Comissió d'estudi del Procés Constituent ha estat sempre un altre, com es desprèn de la nostra intervenció al Ple del Parlament el dia de la seva aprovació.

CSQEP considera que no es pot posar en marxa un Procés Constituent, que per definició és un procés obert en el que s'empodera a la ciutadania per decidir el seu futur, havent decidit prèviament des del Poder Constituint, en aquest cas dos grups parlamentaris del Parlament de Catalunya, quin ha de ser el final, quines han de ser les conclusions d'aquest Procés Constituent en relació a la forma d'Estat que la ciutadania vol per Catalunya.

Per CSQEP és una greu contradicció parlar de Procés constituent com una forma d'empoderar a la ciutadania per decidir el seu futur i al mateix temps ja tenir decidit d'avant mà que és el que la ciutadania ha de decidir.

El Procés Constituent que propugna CSQEP és un procés social i polític obert, que ha de culminar amb un nou marc constitucional a Catalunya. És una oportunitat per ampliar els drets socials i per a replantejar el model econòmic i el sistema polític.

Es tracta d'un procés que ha de combinar els espais de participació ciutadana amb els de debat institucional, en el que intervenen els instruments de representació política.

PARLAMENT DE CATALUNYA

Grup Parlamentari de Catalunya Sí que es Pot

PARLAMENT DE CATALUNYA	Secretaria General
REGISTRE GENERAL	
16 JUL 2015	
ENTRADA Nº	33261
PL.	11

Un procés que no predetermini cap decisió, que només correspon prendre a la ciutadania com a subjecte sobirà, a partir dels mecanismes de participació social i de decisió democràtica.

Un procés que permeti a la ciutadania identificar quins són els àmbits democràtics, econòmics, socials, ambientals i nacionals en què vol concretar la ruptura o discontinuïtat que sempre comporta un procés constituent.

Un procés que tingui especialment en compte el dret a l'autodeterminació i la relació amb l'Estat Espanyol, en la forma que decideixi el poble de Catalunya.

Un procés que per aprofundir en la recuperació de la sobirania s'haurà d'articular amb altres processos de la mateixa naturalesa a Espanya i en el marc europeu, amb els que establir diàlegs i aliances.

És obvi que les diferències sobre la naturalesa i objectius de Comissió del Procés Constituent neixen de la diferent lectura que els grups parlamentaris hem fet de les eleccions del 27S.

Per alguns grups parlamentaris, les eleccions del 27S han tingut caràcter plebiscitari i en elles la ciutadania ja ha decidit sobre el seu futur. Per contra, CSQEP mai hem considerat que les eleccions del 27S tinguessin aquest caràcter plebiscitari. I molt menys que dels seus resultats es pogués despendre que la ciutadania ja ha decidit sobre la forma d'estat.

Ho hem dit de manera reiterada, res pot substituir a la decisió de la ciutadania expressada per mitja del referèndum.

Aquesta diferent lectura de les darreres eleccions ha marcat els treballs de la Comissió del Procés Constituent i ha restringit i limitat l'abast dels seus treballs.

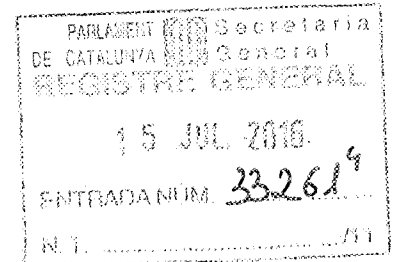
Però aquesta no ha estat la única discrepància de partida pel que fa a la funció i a l'abast de la Comissió. Per a CSQEP la Comissió d'Estudi del Procés Constituent no havia de tenir únicament com a objectiu debatre sobre la forma d'estat i els mecanismes necessaris per a legitimar una decisió preconfigurada, sinó que la Comissió hauria d'haver tractat i debatut també sobre el model de societat i quins haurien de ser els àmbits de debat social sobre el que s'obre el procés constituent.

En els moments previs a l'acord de constitució, CSQEP, amb una clara voluntat de cercar amplis acords va plantejar com a punt de trobada d'aquestes concepcions diferents del que ha de ser el Procés Constituent, que la Comissió no tingués funcions legislatives ni vinculades a l'aprovació de projectes de

PARLAMENT DE CATALUNYA

Grup Parlamentari de Catalunya Sí que es Pot

lleï de desconnexió. I com alternativa vàrem plantejar el caràcter d'estudi i obert de la Comissió.

Aquesta divergència clara sobre objectius i abast de la Comissió es va salvar amb un acord sobre l'àmbit d'actuació i objectius de la Comissió, que va quedar reflectit en l'acord del Ple del Parlament en aquests termes:

"2. Àmbits de treball de la Comissió

Caràcters i principis marc d'un procés constituent a Catalunya.

Identificació de les reformes de canvi social, polític i nacional que han de configurar un procés constituent a Catalunya.

Anàlisis de les diverses modalitats d'estructura d'estat i llur expressió constitucional: drets i deures, principis i garanties constitucionals, formes de participació ciutadana, model socioeconòmic i ambiental, i formes d'estat.

Anàlisis d'experiències comparades de processos constituents i mecanismes d'implicació, protagonisme i participació ciutadanes en el procés constituent".

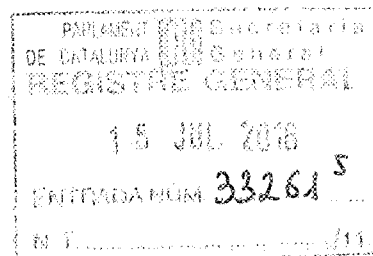
Malgrat aquest acord per a la seva constitució, en el seu desenvolupament no s'han complert el que eren els objectius i àmbits de la Comissió, per la negativa de JxSí i la CUP ha entrat a debatre sobre els aspectes vinculats al model de societat que hauria d'encarar un procés constituent.

Una negativa motivada sens dubte per les grans diferències sobre el model de societat que defensen els grups parlamentaris de JxSí i la CUP.

DESENVOLUPAMENT DELS TREBALLS DE LA COMISSIÓ.

Malgrat l'acord adoptat en el Ple sobre l'àmbit i objectius de la Comissió, aquest no s'ha desenvolupat en els termes acordats pel Ple.

Ho posa de manifest el caràcter restrictiu i acotat de les compareixences, i la negativa de JxSí i la CUP a entrar a debatre sobre el model de societat, amb la compareixença de representants d'entitats socials, ambientals, sindicals, veïnals que podrien haver aportat la seva concepció de quin hauria de ser el contingut social d'un Procés Constituent.

És evident que les concepcions contraposades entre JxSí i la CUP sobre el model de societat han portat a aquests dos grups a no voler entrar ni tan sols a tractar aquests aspectes del procés constituent.

En resum, dos concepcions diferenciades de la funció de la Comissió que han existit des de el primer dia i que han marcat el seu desenvolupament i limitat els seus treballs i el seu abast.

Amb un desenllaç final, l'abrupte conclusió dels treballs de la Comissió, sense ni tan sols haver encarat la segona fase de compareixences amb la participació d'entitats i organitzacions representatives de la societat.

Malauradament, l'inici de la Comissió va venir marcat per la necessitat de fer veure que la resolució del 9N estava viva, després de la fallida investidura del candidat Mas. I el seu final ha estat marcat per les urgències de JxSí i la CUP de recomposar el seu full de ruta a partir de la qüestió de confiança anunciada pel President de la Generalitat.

CONTINGUT DE LES COMPAREIXENCES.

La totalitat de les compareixences han estat limitades al debat sobre el model d'estat i en cap cas en relació al model de societat. El que per CSQEP ha estat un empobriment dels treballs de la Comissió en la mesura que ni tan sols s'ha pogut entrar a plantejar un dels objectius de la Comissió que era la identificació de les reformes de canvi social, ambiental, polític i nacional que han de configurar un procés constituent a Catalunya.

És en aquest àmbit restringit en el que CSQEP emet les següents CONCLUSIONS:

1. CSQP lamenta que la Comissió no hagi abordat els elements del procés constituent que afecten al model democràtic, malmès per una corrupció sistèmica a l'Estat Espanyol i Catalunya, sobre el model fiscal i econòmic, i les conseqüències de les polítiques d'austeritat, sobre el model de serveis socials i del bé comú, sobre el model energètic i mediambiental.

PARLAMENT DE CATALUNYA

Grup Parlamentari de Catalunya Sí que es Pot

PARLAMENT DE CATALUNYA	Secretaria General
REGISTRE GENERAL	
15 JUL 2016	
ENTRADA NÚM	33261 ⁶
M.T.	/11

2. Ha existit una gran coincidència entre les persones que han comparegut pel que fa a considerar esgotat el pacte constitucional de 1978 i la seva capacitat d'agregar voluntats, interessos i convivències. Especialment, pel que fa als aspectes de qualitat democràtica i de participació ciutadana, i també pel que fa al reconeixement i garantia de drets socials bàsics com a drets de ciutadania social.

Aquest esgotament del Pacte Constitucional s'expressa de manera molt nítida en les dificultats de l'estat espanyol per reconèixer el seu caràcter plurinacional, pluricultural i plurilingüístic i donar resposta a les exigències de reconeixement de les nacions que formen part de l'Estat espanyol.

3. La necessitat d'iniciar un procés constituent que, reconeixent els avenços assolits en el Pacte Constitucional de 1978, permeti recuperar nivells i espais d'acord més amplis. Pel que fa a noves formes de participació ciutadana i de reforçament de la qualitat democràtica, a l'aprofundiment dels drets socials, com a drets de ciutadania. I que abordi la crisi sobre el model d'Estat.
4. En les compareixences s'ha produït un ampli acord en relació a les diferents experiències de dret comparat sobre processos constituents. Un acord que es concreta en la identificació de les dues vies que fins ara han permès obrir pas a processos constituents en altres països.

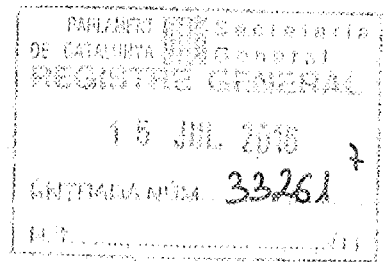
En aquest sentit els processos constituents que s'han il·lustrat en les diferents compareixences es poden agrupar en dos grans blocs.

Els processos constituents pactats, que han estat impulsats pel poder constituït, bé per iniciativa pròpia o en el què el pacte ha estat forçat per mobilitzacions socials.

D'altra, els processos constituents assolits a partir d'actes d'insurrecció del nou poder constituent que substitueix per la via de la força a l'anterior poder constituït.

Cap dels compareixents ha estat capaç d'il·lustrar algun referent històric en el que s'hagi produït un canvi des del poder constituït al nou poder constituent si no ha mediat o el pacte o la insurrecció.

No ha aparegut en les compareixences cap exemple de canvi d'una legalitat prèviament existent per un altra de diferent, que no hagi estat o per la via del pacte o per la insurrecció.

El que a judici de CSQEP comporta la inviabilitat de les lleis de desconnexió, que es presenten com un mecanisme de substitució d'una legalitat per una altra diferent, sense que hagi mediat acord o insurrecció.

5. En les compareixences s'ha suscitat el debat sobre les formes de legitimació necessàries per un poder constituent. Existint un ampli acord entre les persones compareixents en la necessitat que existeixi aquest element de legitimació democràtica pel que fa a l'orientació, continguts i intensitat del Procés Constituent.

Algunes de les compareixences han posat èmfasis en l'error que comporta contraposar legitimitat democràtica i legalitat. I la necessitat de fer compatible la legitimitat democràtica que es desprèn de la voluntat de la ciutadania amb la legalitat que li dona forma jurídica.

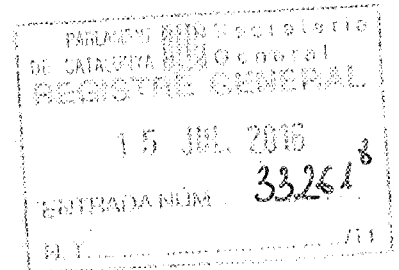
En un estat democràtic i de dret aquests dos principis són indistingibles, perquè la democràcia s'exerceix d'acord amb el dret (marc constitucional i normes que en deriven) i el dret és el resultat de l'exercici de la democràcia. Obviar aquests principis i el seu necessari equilibri, pot afeblir els suports internacionals i, molt especialment, els referits a la Unió Europea i alhora pot provocar inseguretats fins i tot en el propi procés constituent.

6. CSQEP considera que la proposta que de manera més nítida ha aparegut en les compareixences per legitimar la decisió d'obrir el procés constituent ha estat la del referèndum amb totes les garanties (procés d'informació i debat), articulat a partir de l'aplicació de l'article 92. 1 de la Constitució espanyola, bé a partir de la seva aplicació directa o bé a través de la reforma de la Llei Orgànica de Referèndums. Proposta que compta amb el suport, cada vegada més ampli, de la ciutadania, i de forces polítiques i socials.
7. Cal destacar l'orientació d'algunes compareixences pel que fa a la necessitat d'evitar que el procés constituent pugui embarrancar per un excés d'objectius. En aquest sentit, se'ns ha suggerit la necessitat d'arbitrar mecanismes participatius que permetin a la ciutadania identificar quins són els objectius fonamentals que vol tenir el procés constituent. Destriant els elements principals dels secundaris. Aspecte aquest que, sense dubte, havia de ser objecte de les compareixences sobre model de societat, en els que es podrien haver identificat els àmbits i l'abast del procés constituent. Compareixences que no s'han pogut celebrar per l'abrupte final dels treballs de la Comissió.

PARLAMENT DE CATALUNYA

Grup Parlamentari de Catalunya Sí que es Pot

8. En diferents aportacions de les persones compareixents s'ha posat de relleu la necessitat de combinar els espais de participació ciutadana directa amb els mecanismes de decisió institucional.

En aquest sentit CSQEP planteja que aquest procés constituent s'articuli a través de la combinació d'aquests dos factors.

D'un costat mecanismes de participació ciutadana, liderats i impulsats per la societat civil en el seu sentit ampli i plural, per identificar quins són els espais en què es considera prioritari concretar el canvi que comporta el procés constituent. Aquest procés de debat no prefigura la relació final de Catalunya amb l'Estat i s'articula al voltant del dret a decidir. Les conclusions d'aquest procés es posen a disposició de la societat i de les institucions.

I en paral·lel, un procés referendari que, utilitzant el mecanisme previst en l'article 92 de la CE, permeti consultar a la ciutadania de Catalunya sobre quina és la forma d'Estat a què aspiren com a part del procés constituent.

Els resultats d'aquests dos processos de participació democràtica haurien de confluïr en una proposta de reforma constitucional en el cas d'optar-se per un Estat federal o confederal o bé en una Constitució Catalana en el que cas d'haver optat en el referèndum consultiu per la Independència.

En qualsevol d'aquestes dues hipòtesis el seu resultat final hauria de ser ratificat en un referèndum definitiu.

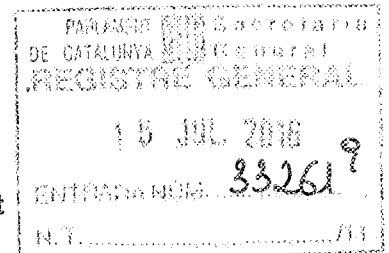
9. La importància que té el reconeixement internacional d'aquest procés constituent obliga a dotar el procés d'una forta legitimitat interna en la decisió del seu inici. Una legitimitat que requereix un ampli acord ciutadà a Catalunya i un mecanisme nítid de legitimació que sigui reconegut com a tal.
10. Per CSQEP és impossible que la legitimitat interna i el reconeixement exterior que requereix un procés constituent es pugui assolir per la via de la unilateralitat. Sigui aquesta una Declaració Unilateral d'Independència (DUI), un Referèndum Unilateral d'Independència (RUI) o qualsevol altre forma que pretengui convertir unes eleccions autonòmiques en un acte plebiscitari o constituent, error polític que ha estat posat de manifest per algun dels compareixents.

Les raons de la inviabilitat d'aquestes opcions unilaterals són diverses i complementàries. La unilateralitat comporta d'inici una manca d'acord intern a nivell de Catalunya que afebleix la seva legitimitat a la societat catalana. Al mateix temps dificulta el seu reconeixement internacional. I en conseqüència,

PARLAMENT DE CATALUNYA

Grup Parlamentari de Catalunya Sí que es Pot

són fórmules que estan abocades a no tenir cap efecte jurídic, ni polític, ni jurídic.

En aquest sentit, cal fer també esment al procés escocès i a les opinions i recomanacions expressades reiteradament per Alex Salmond, i ens reafirmem en que la via escocesa és la única possible i viable.

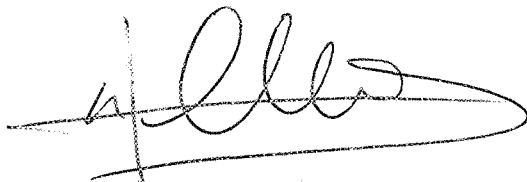
11. Per sortir d'aquest cercle tancat en el què no semblen viables a curt termini ni l'acord amb el poder constituït de l'estat espanyol, ni la unilateralitat, cal posar en marxa mecanismes que permetin un procés constituent, en la línia d'algunes experiències comparades. El que algunes de les persones compareixents han identificat com un procés constituent assumit pel poder constituït com a conseqüència de la capacitat de pressió social sobre aquest poder constituït.

Aquesta via pot concretar-se a judici de CSQEP amb una aposta el més unitària i àmplia possible per augmentar la intensitat i densitat de les mobilitzacions a partir d'un objectiu àmpliament compartit, que ha de ser la celebració d'un referèndum pactat.

12. Ha estat evident també en les compareixences mantingudes que l'inici d'un procés constituent requereix un gran acord en el sí de la societat per assegurar que es poden vèncer les resistències del poder constituït a encarar canvis i reformes en l'statuo quo constitucional. Ampli acord que, en el cas de Catalunya, xoca amb l'escassa voluntat d'ampliar el suport per part d'aquelles forces parlamentàries i polítiques que ja han decidit prèviament el resultat del Procés Constituent al marge de l'opinió del conjunt de la ciutadania.

Palau del Parlament, 15 de juliol de 2016

Josep Lluís Franco Rabell
President del GP CSP

Joan Coscubiela Conesa
Portaveu del GP CSP

Albano Dante Fachin Pozzi
Portaveu adjunt del GP CSP

